

Stellingen

***Iura novit curia* en buitenlands recht. Een rechtsvergelijkend en Europees perspectief**

Steven Stuij

- I. Het probleem van buitenlands recht in de civiele procedure bestaat uit een gebrek aan gezaghebbende rechtskennis, waardoor de rechter zich bevindt in een spanningsverhouding tussen enerzijds het verbod van rechtsweigering en anderzijds de onmogelijkheid zich een oordeel te kunnen vormen, ter oplossing waarvan soms aansluiting wordt gezocht bij de, al dan niet veronderstelde, wil van de procespartijen.
- II. *Iura novit curia* is een fictie van normatieve aard, waarvan het fictieve karakter afneemt naarmate de rechter met het toe te passen recht beter bekend is en welke fictie zonder nadere investeringen in kosten, kennis en infrastructuur niet in staat is de met conflictenrecht beoogde doelen, zelfs als deze op Europees niveau zijn vastgesteld, te behalen.
- III. Het recht van de Europese Unie vereist niet dat het Europese conflictenrecht en het daardoor aangewezen recht ambtshalve, desnoods buiten de rechtsstrijd van partijen om, wordt toegepast.
- IV. Partijen in een civiele procedure moeten de mogelijkheid hebben om van de toepasselijkheid van vreemd recht af te zien, tenzij het gaat om rechten waarover zij niet de vrije beschikking hebben én het conflictenrecht niet in een rechtskeuze voor de *lex fori* voorziet, en mits zij deze keuze op een voldoende geïnformeerde wijze kunnen maken.
- V. Van partijen kan worden verwacht dat zij meewerken bij de vaststelling van de inhoud van vreemd recht, afhankelijk van hun hoedanigheid, hun toegang tot de inhoud van dat recht, de aard van de betrokken rechten en de vraag of zij aan de toepasselijkheid van vreemd recht welbewust hebben bijgedragen.
- VI. Ter bestrijding van wetsontduiking in het hedendaagse internationaal privaatrecht is een zelfstandig correctiemechanisme niet strikt noodzakelijk.
- VII. De leer van de conflictenrechtelijke rechtskeuze is onderontwikkeld.
- VIII. De gewone verblijfplaats is te onbestemd om als conflictenrechtelijk aanknopingspunt te kunnen dienen en dient daarom te worden vervangen door een formelere benadering.
- IX. Gewoonterecht kan uit de aard der zaak niet bij wet worden afgeschaft.
- X. De codificatiebepaling van art. 107 lid 1 Gw is voor het materiële privaatrecht niet strikt noodzakelijk.
- XI. Vanwege de tijd die een rechtsvergelijkend onderzoek kost, zijn comparatisten wel de laatsten die van de rechter mogen eisen dat deze zelfstandig onderzoek naar buitenlands recht doet.